

**Рішення спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20 051.057 Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки на підставі прилюдного захисту дисертації на тему «Регіональні особливості реформування місцевого самоврядування в процесі децентралізації та європейської інтеграції України» за спеціальністю 052 Політологія 16 червня 2023 року.

Мельничук Василь Іванович, 14.01.1971 року народження громадянин України, освіта повна вища. У 1995 році закінчив Національний університет «Львівська політехніка» за спеціальністю «Промислове та цивільне будівництво», здобув кваліфікацію «Інженер-будівельник». У 2002 році закінчив Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, здобув ступінь магістра за спеціальністю «Адміністративний менеджмент», отримав кваліфікацію «Державна служба».

У 2022 році завершив навчання в аспірантурі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника за спеціальністю 052 Політологія.

Дисертаційну роботу виконано на кафедрі політичних інститутів та процесів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Марчук Василь Васильович, доктор історичних наук, професор кафедри політичних інститутів та процесів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Здобувач має 9 наукових публікацій за темою дисертації, серед яких 2 публікації у журналах, які індексуються наукометричними базами Web of Science або Scopus:

1. Мельничук В. Чинники формування регіональної самоврядності в Україні. *Політикус*. 2021. № 6. С. 37–43.

URL:http://politicus.od.ua/6_2021/6.pdf.

DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2021-6.6>

2. Мельничук В. Специфіка конструювання моделей місцевого самоврядування в країнах Європейського Союзу. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2022. № 42. С. 278–285. URL:http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/42_2022/36.pdf.

DOI:<https://doi.org/10.30970/PPS.2022.42.36>

3. Марчук В., Мельничук В. Стан інтеграції європейського досвіду у функціонування системи місцевого самоврядування України. *Регіональні студії*. 2022. №31. С. 34-39.

URL:<http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/31/6.pdf>.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2022.31.6>

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Романюк Анатолій Семенович, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Львівського національного університету імені Івана Франка.

Шановні члени спеціалізованої вченої ради, ми прослухали представлення дисертаційної роботи дисертантом, відгуки опонентів і рецензентів. І я би хотів додати до того, що я говорив, що дисертант продемонстрував у своєму процесі захисту ґрунтовне володіння матеріалом.

Він розуміє проблему, він розуміє ті виклики, які існують в процесі проведення децентралізації в Україні, і він розуміє – які перспективи має децентралізація для України, для розвитку держави, для розвитку нашого суспільства.

Це свідчить про високу кваліфікацію дисертанта, свідчить про його здобутки, про його готовність бути фахівцем, експертом в цій частині. І, на

мою думку, це все є підставою того, що ми маємо надати науковий ступінь Василю Івановичу Мельничуку. Я буду голосувати «за».

Вінникова Наталія Анатоліївна, доктор політичних наук, професор кафедри політології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Шановні колеги, сьогоднішній захід – це насамперед захід щодо фахового знання Мельничука Василя Івановича, як нашого вже колеги, повноцінного, науковця. І тут я приєднуюся до слів Анатолія Семеновича, тому що якраз дослідження Василя Івановича продемонструвало його справді фахову спроможність, як науковця, як дослідника, що й ще підкріплено його великим, як сьогодні вже неодноразово зазначалося, практичним досвідом. І от таке поєднання, такий синтез практики і періодичної концептуальної рефлексії якраз і втілено в такому дослідженні, проведеному на високому науково-методологічному рівні.

Отже, на мою думку, це дає всі підстави вважати, що Василь Іванович заслуговує повністю на присвоєння ступеня доктора філософії зі спеціальності 052 Політологія. Я підтримую це рішення і буду голосувати «за».

Агафонова Ганна Сергіївна, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології та міжнародних відносин Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Шановні колеги, я також буду підтримувати і голосувати за присвоєння наукового звання нашому шанованому дисертанту, бо він продемонстрував нам не лише якісне дисертаційне дослідження, але і якісний захист своїх результатів. Всі його відповіді на величезну кількість зауважень, запитань, побажань були швидкими, вичерпними, дуже якісними. Також вважаю, що є абсолютний досвід нашого дисертанта і блискуче поєднання навичок практичної діяльності, навичок наукової діяльності і навичок викладацької діяльності.

Тому тут є беззаперечне народження нового доктора філософії зі спеціальності 052 Політологія.

Кобець Юлія Василівна, кандидат політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри політичних інститутів та процесів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Дякую загалом за такий наданий досвід, ну не вперше. Але що вперше? Те, що на засіданні спеціалізованої вченої ради, разової ради поєдналися виступи зі всієї України. Не тільки Івано-Франківськ, а Львів, Харків, Київ. Ну краще би це був Луганськ. Хочеться сказати, що це унікальний, напевно, захист з позиції поєднання теоретичних знань і практичного досвіду. Поділюся власним досвідом, коли ми затверджували цю тему на засіданні кафедри політичних інститутів і процесів, в мене десь внутрішньо було застереження – ну що нового можна в цій європейській інтеграції дослідити й ще прив'язати до місцевого самоврядування? Моделі уже є відомі. Що нового може бути? І я хочу подякувати Василю Івановичу і науковому керівнику, що їм вдалося втілити ці всі поставлені завдання в абсолютно актуалізовані, обґрунтовані і в новітній формі.

А Василю Івановичу побажати і підтримати наукового керівника видати монографію не стільки для нас науковців, як для територіальних громад, щоб вони ознайомилися з цим науковим підходом, новітнім. І врахуйте побажання опонентів, рецензентів. Тому що досвід є унікальний. Бажаю Вам успіхів і звичайно буду голосувати з підтримкою.

Монолатій Іван Сергійович, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Шановні колеги, я хочу подякувати за гарний захист. Тому що Василь Іванович сьогодні показав, я думаю, гарний перфектний рівень обґрунтування своїх основних положень дисертації.

Мені здається, що захист був досить спокійний, виважений, в дуже хорошому науковому стилі, академічному. Це свідчить і про рівень не лише

самого дисертанта, але й наукового керівника і загалом кафедри, на якій відбувалася підготовка цієї дисертації.

Я знаю Василя Івановича також з досвіду можливо такої викладацької роботи, в Центрі підвищення кваліфікації державних службовців і як практичного політика, на обласному, на місцевому рівні. Впадає в очі, передусім, його скромність, і це видно також і по роботі. Немає такого якогось мега випячування свого доробку. Це зважений логічний аналіз, самостійний аналіз, треба відзначити.

Також і публікації Василя Івановича свідчать про це і дуже важливо, що вони є також у тих важливих сьогодні для науковця науково-метричних базах. Це рідкість, мені здається. Тому що вимагається зараз дещо менше. Звісно, він навіть перевиконав вимоги, які ставляться до робіт такого подібного типу.

Тому я приємно задоволений цим захистом. Це свідчить про те, що оці нові вимоги, котрі висуваються Міністерством освіти і науки України і загалом практика захисту в нашому університеті на одноразових радах докторів філософії, воно лише буде сприяти цій ситуації. Тому що, ми маємо професійних вже політологів – докторів філософії із зазначеної тематики із спеціальності, які можуть фахово розв'язувати ті проблеми, котрі стоять перед нашим суспільством, перед територіальними громадами. Не треба говорити про мега якісь рівні. Так ми маємо той рівень, на якому починається держава, на якому починається громадянське суспільство, починається самоврядування. І важливо вже, завершуючи, скажу що використаний і зарубіжний досвід. Сьогодні говорилося про французьку модель. Важлива, мабуть так. Але я хочу сказати, що є і польська модель, так, яка теж враховувалася. І вона є важлива в самоврядуванні. Тому бажаю лише всіх гараздів, справді видати монографію, не лише роздати територіальним громадам, але й також залишити на кафедрі.

Дерев'янку Сергій Миронович, доктор політичних наук, професор кафедри політичних інститутів та процесів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Шановні колеги, дозвольте мені висловити свої міркування з приводу роботи Василя Івановича. Я мав можливість її бачити на різних етапах, і читати, і спілкуватися, і проводити пари. Василь Іванович, хочу сказати, був із тих аспірантів, які ходили на пари чемно, слухали, працювали на відмінно. Здавалося, ну скажемо так, старший за віком, але саме був добросовісний на заняттях.

Проблематика є важливою. Чому? Попри те, що влада декларує, що реформа децентралізації є сама успішна реформа, є чимало проблем. Підтримую думку Анатолія Семеновича, що війна показала нам, що із тих політичних інституцій, які є в державі, найбільш стійкою практично виявилось власне місцеве самоврядування. І на підтвердження того ми можемо говорити те, що навіть сьогодні в умовах окупації «рашисти» не створюють власної системи управління територіями, не створюються фактично окупаційні адміністрації. Вони прагнули, насамперед, використати вже ту систему, яка була створена. Не вдалося, їм схилити на свою сторону депутатів рад, керівників, за окремими винятками колаборантів. Це говорить про те, що система є, вона існує, і має перспективи для свого розвитку і за нею майбутнє. Бо як би не було в подальший післявоєнний період перехід від централізованої системи до децентралізації. Це є перспектива і в цьому контексті важливо. Чому? Тут запозичено досвід Європи, де реформа ця почалася ще після Другої світової війни. В Європі вона показала свою дієвість і ефективність. Ми не говоримо про копіювання зарубіжного досвіду, бо маємо свої національні традиції народоправства, які мають довгу історію.

Але, власне, робота Василя Івановича цікава тим, що він зумів проаналізувати те, що зроблено в Україні, зумів побачити те, що зроблено в інших європейських країнах. Тим більше, для нас це є важливо з точки зору нашого руху до Європейського Союзу, бо набуття повноправного членства

передбачає гармонізацію законодавства, приведення наших систем до якогось єдиного знаменника. Тому, в даному випадку є цікавим дослідження.

Я також мав нагоду спостерігати за досвідом Василя Івановича на різних етапах його практичної діяльності в сфері місцевого самоврядування. Хочу сказати, що він не тільки науковець, але він є досить серйозний знаний керівник, знаний фахівець, до якого прислуховуються керівники територіальних громад, керівники обласної ради, депутати обласної ради. Це є авторитетна людина в системі місцевого самоврядування.

І це є такий добрий показник, для підготовки нами аспірантів. Коли ми їх беремо, от Василь Васильович думав: брати чи не брати, коли ми беремо тих людей, які з життя приходять, які в науку приносять те, і розповідають те, що вони реально роблять на практиці. Це є вагоме. Тому звичайно, його робота є науковою та практичною вагомою.

У зв'язку з цим, вважаю, сама робота виконана на належному рівні, на методологічному рівні, є широка репрезентативна джерельна база, узагальнення та висновки є достовірними за своєю сутністю. Звертаю увагу аспірантів, 15 публікацій – це серйозно. Не три, по мінімуму, тим більше в наукових виданнях, що індексуються науково-метричними базами. Це говорить про те, що перед нами зрілий дослідник, який розуміє предмет, який живе цим і тому я буду сам голосувати «за» і закликаю членів спеціалізованої вченої ради проголосувати за присудження Василю Івановичу Мельничуку наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія в галузі 05 Соціальні та поведінкові науки.

Загальна оцінка роботи і висновок.

Дисертаційна робота Мельничука Василя Івановича на тему «Регіональні особливості реформування місцевого самоврядування в процесі децентралізації та європейської інтеграції України» є самостійною завершеною науковою працею, яка сфокусована на розв'язанні поставленої мети – науково-теоретичного обґрунтування особливостей функціонування

системи місцевого самоврядування, зумовлених реформою децентралізації та реалізацією євроінтеграційного курсу держави. Всі одержані здобувачем результати цілісні, науково обґрунтовані та достовірні, оскільки вони підтверджуються сучасними та взаємодоповнюючими методами дослідження, застосованими у дисертації.

Крім того, чимало висновків і положень наукового дослідження Мельничука Василя Івановича мають наукову новизну, а також теоретичне та практичне значення, проаналізований матеріал і результати дослідження можуть слугувати для подальшого вивчення нових тенденцій у функціонуванні місцевого самоврядування, які хронологічно полягають в апробації законодавства; оцінці реальної спроможності громад та їхній власній оцінці самоспроможності; практиках стратегічного планування соціально-економічного розвитку територіальних громад, підхід до якого дозволяє підсилити інституційну пам'ять на рівні місцевої політики; функціонуванні системи місцевого самоврядування в умовах воєнного стану; збереженні традиції більшої прихильності та довіри громадян до місцевої влади, аніж до центральної. Отже, результати дослідження мають важливе значення, як у фундаментальному, так і в прикладному аспектах, і можуть використовуватися фахівцями, які досліджують розбудову національної моделі місцевого самоврядування, яка підпорядкована логіці децентралізаційного процесу і спроможна стати ресурсом євроінтеграції України.

Також положення кваліфікаційної праці будуть корисними при реалізації міжнародної проектної діяльності, залученні зарубіжного досвіду та донорської допомоги для підвищення ефективності суспільно-політичного діалогу в громадах.

За кількістю і рівнем підготовки публікацій, апробацією на міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях дисертаційна робота «Регіональні особливості реформування місцевого самоврядування в процесі децентралізації

та європейської інтеграції України» відповідає вимогам наказу МОН України «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12 січня 2017 року (зі змінами), «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затверженому Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (зі змінами від 21 березня 2022 року № 341), а її автор Василь Іванович Мельничук заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 052 Політологія.

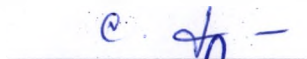
Результати голосування:

«За» 5 членів ради,

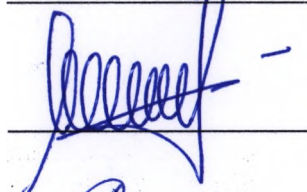
«Проти» — членів ради,

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада ДФ 20 051.057 Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ присуджує Мельничуку Василю Івановичу ступінь доктора філософії (Phd) з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 052 Політологія.

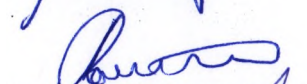
Голова спеціалізованої
вченої ради

 Сергій ДЕРЕВ'ЯНКО

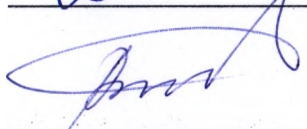
Рецензент

 Юлія КОБЕЦЬ

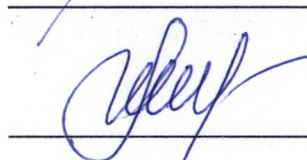
Опонент

 Анатолій РОМАНЮК

Опонент

 Наталія ВІННИКОВА

Опонент

 Ганна АГАФОНОВА